

UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/1149**od 3. kolovoza 2020.****o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu diizocijanata****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 68. stavak 1.,

budući da:

- (1) Diizocijanati su u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008. Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ usklađeno razvrstani kao tvari koje izazivaju preosjetljivost dišnih putova 1. kategorije i tvari koje izazivaju preosjetljivost kože 1. kategorije. Diizocijanati se diljem Unije upotrebljavaju kao kemijske sastavnice u nizu sektora i primjena, posebno u pjena, brtvilima i premazima, među ostalim.
- (2) Njemačka je 6. listopada 2016. Europskoj agenciji za kemikalije (dalje u tekstu „Agencija“) dostavila dosje ⁽³⁾ u skladu s člankom 69. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 („dosje iz Priloga XV.“) radi pokretanja postupka uvođenja ograničenja utvrđenog u člancima od 69. do 73. te uredbe. U dosjeu iz Priloga XV. navedeno je da preosjetljivost dišnih putova uzrokovana izloženošću kože diizocijanata ili izloženošću udisanjem diizocijanata prouzrokuje astmu kao profesionalnu bolest, koja je u Uniji prepoznata kao znatan zdravstveni problem povezan s radom. Broj novih profesionalnih bolesti koje godišnje uzrokuju diizocijanati (prema procjenama više od 5 000 slučajeva) smatra se neprihvatljivo velikim. U dosjeu iz Priloga XV. pokazalo se da je potrebno djelovanje na razini Unije te je predloženo ograničenje industrijske i profesionalne uporabe te stavljanja na tržište diizocijanata kao samostalnih tvari ili kao sastavnica drugih tvari ili smjesa.
- (3) Ograničenjem predloženim u dosjeu iz Priloga XV. nastoji se ograničiti uporaba diizocijanata u industrijskim i profesionalnim primjenama na slučajeve u kojima se provodi kombinacija tehničkih i organizacijskih mjera te je proveden minimalni standardizirani tečaj osposobljavanja. Informacije o pristupu tečaju trebalo bi priopćiti u cijelom lancu opskrbe te bi subjekti koji predmetne tvari i smjese stavljaju na tržište trebali biti odgovorni za osiguravanje da tečajevi osposobljavanja budu dostupni primateljima tih tvari odnosno smjesa.
- (4) Odbor za procjenu rizika Agencije (dalje u tekstu „RAC“) donio je 5. prosinca 2017. mišljenje ⁽⁴⁾ u kojem je zaključio da je predloženo ograničenje, kako ga je RAC izmijenio, najprimjerenija mjera na razini Unije za ublažavanje utvrđenih rizika koji proizlaze iz izloženosti tim tvarima u smislu djelotvornog smanjenja tih rizika. Izrazio je i mišljenje da bi se provedbom izmijenjenog predloženog ograničenja smanjio i broj slučajeva dermatitisa povezanih s diizocijanatima.
- (5) RAC je zaključio da je prikladno osposobljavanje osnovna potreba te da bi svaki radnik koji radi s diizocijanatima trebao znati dovoljno o opasnostima koje te tvari predstavljaju i biti svjestan rizika povezanih s njihovim uporabama, kao i dobro poznavati dobru radnu praksu i primjerene mjere upravljanja rizikom, uključujući pravilnu uporabu odgovarajuće osobne zaštitne opreme. RAC napominje da su potrebne posebne mjere osposobljavanja kako bi se podigla svijest o važnosti zaštite zdravlja s pomoću odgovarajućih mjera upravljanja rizikom i postupaka sigurnog rukovanja.

⁽¹⁾ SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

⁽³⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/63c411e5-cf0f-dc5e-ff83-1e8de7e4e282>

⁽⁴⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/737bceac-35c3-77fb-ba7a-0e417a81aa4a>

- (6) RAC je smatrao da gornja granična vrijednost od 0,1 % masenog udjela, koja je utvrđena za diizocijanate u tvari ili smjesi, odgovara najnižoj graničnoj vrijednosti koncentracije za određene diizocijanate razvrstane kao tvari koje izazivaju preosjetljivost dišnih putova 1. kategorije. Složio se i s podnositeljem dosjea da provedba indikativne ili obvezujuće granične vrijednosti izloženosti na radu ne bi bila dovoljna za smanjenje broja slučajeva astme kao profesionalne bolesti na najnižu moguću razinu jer za diizocijanate još nije utvrđen prag za učinak izazivanja preosjetljivosti.
- (7) Odbor za socioekonomsku analizu Agencije (dalje u tekstu „SEAC“) donio je 15. ožujka 2018. mišljenje ⁽⁵⁾ u kojem potvrđuje zaključak RAC-a da je, s obzirom na njegove socioekonomske troškove i koristi, predloženo ograničenje najprimjerenija mjera na razini Unije za smanjenje utvrđenih rizika. Usto, SEAC je zaključio je da je predloženo ograničenje pristupačno za lance opskrbe na koje se odnosi.
- (8) SEAC je preporučio odgodu primjene ograničenja od četrdeset i osam mjeseci kako bi se osiguralo dovoljno vremena da svi subjekti u potpunosti provedu zahtjeve u pogledu ograničenja.
- (9) O mišljenjima RAC-a i SEAC-a o predloženom ograničenju provedeno je savjetovanje s Forumom Agencije za razmjenu informacija o provedbi iz članka 76. stavka 1. točke (f) Uredbe (EZ) br. 1907/2006 te su njegove preporuke uzete u obzir.
- (10) Agencija je 9. svibnja 2018. Komisiji podnijela mišljenja RAC-a i SEAC-a. Na temelju tih mišljenja Komisija zaključuje da iz uporabe ili stavljanja na tržište diizocijanata kao samostalnih tvari ili kao sastavnica drugih tvari ili smjesa proizlazi neprihvatljiv rizik za zdravlje ljudi. Komisija smatra da se ti rizici moraju smanjiti na razini cijele Unije.
- (11) Uzimajući u obzir dosje iz Priloga XV. te mišljenja RAC-a i SEAC-a, Komisija smatra da bi industrijskim i profesionalnim korisnicima trebalo postaviti minimalan zahtjev u smislu osposobljavanja ne dovodeći u pitanje strože nacionalne obveze u državama članicama. Komisija smatra i da bi informacije o tom zahtjevu trebalo uključiti u ambalažu.
- (12) Za potrebe mogućih budućih revizija sadašnjeg ograničenja države članice trebale bi u skladu s člankom 117. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 izvještavati Komisiju o svim utvrđenim zahtjevima za osposobljavanje, broju prijavljenih slučajeva astme kao profesionalne bolesti te drugih profesionalnih bolesti dišnog sustava i kožnih bolesti, svim nacionalnim razinama profesionalne izloženosti i informacijama o provedbenim aktivnostima.
- (13) Ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo Unije o sigurnosti i zdravlju na radu, posebno Direktivu Vijeća 98/24/EZ o kemijskim sredstvima ⁽⁶⁾, ovo ograničenje namijenjeno je povećanju sposobnosti poslodavaca da postignu višu razinu kontrole rizika. Mala i srednja poduzeća imat će koristi od ovog akta, kojim će se dodatno poboljšati provedba postojećih zahtjeva u pogledu sigurnosti i zdravlja na radu osiguravanjem posebnih programa osposobljavanja za diizocijanate diljem lanca opskrbe.
- (14) Gospodarskim subjektima trebalo bi dati dovoljno vremena da se prilagode novim zahtjevima. Prijelazno razdoblje od tri godine primjereno je za potrebno osposobljavanje radne snage.
- (15) Uredbu (EZ) br. 1907/2006 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (16) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora uspostavljenog na temelju članka 133. Uredbe (EZ) br. 1907/2006,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

⁽⁵⁾ <https://echa.europa.eu/documents/10162/d6794aa4-8e3a-6780-d079-77237244f5f9>

⁽⁶⁾ Direktiva Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika na radu od rizika povezanih s kemijskim sredstvima (SL L 131, 5.5.1998., str. 11.).

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. kolovoza 2020.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

U Prilogu XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 dodaje se sljedeći unos:

<p>„74. Diizocijanati, O = C=N-R-N = C=O, u kojima je R jedinica alifatskog ili aromatskog ugljikovodika nespecificirane dužine</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ne smiju se upotrebljavati kao samostalne tvari ili kao sastavnice drugih tvari ili smjesa za industrijske i profesionalne uporabe nakon 24. kolovoza 2023. osim u sljedećim slučajevima: <ol style="list-style-type: none"> (a) koncentracija diizocijanata pojedinačno i u kombinaciji iznosi manje od 0,1 % masenog udjela, ili (b) poslodavac ili samozaposlena osoba osigurava da industrijski ili profesionalni korisnici uspješno završe osposobljavanje o sigurnoj uporabi diizocijanata prije uporabe predmetnih tvari ili smjesa. 2. Ne smiju se stavljati na tržište kao samostalne tvari ili kao sastavnice drugih tvari ili smjesa za industrijske i profesionalne uporabe nakon 24. veljače 2022. osim u sljedećim slučajevima: <ol style="list-style-type: none"> (a) koncentracija diizocijanata pojedinačno i u kombinaciji iznosi manje od 0,1 % masenog udjela, ili (b) dobavljač osigurava da primatelj tvari odnosno smjesa dobije informacije o zahtjevima iz stavka 1. točke (b) i da je na ambalaži, vidljivo odvojena od ostalih informacija na etiketi, navedena sljedeća izjava: 'Od 24. kolovoza 2023. prije industrijske i profesionalne uporabe obvezno je odgovarajuće osposobljavanje.' 3. Za potrebe ovog unosa 'industrijski i profesionalni korisnik/korisnici' znači svaki radnik ili samozaposleni radnik koji rukuje diizocijanatima kao samostalnim tvarima ili kao sastavnicama drugih tvari ili smjesa za industrijske i profesionalne uporabe ili nadgleda takve poslove. 4. Osposobljavanje iz stavka 1. točke (b) uključuje upute za kontrolu izlaganja diizocijanatima preko kože i udisanjem na radnom mjestu ne dovodeći u pitanje nacionalne granične vrijednosti izloženosti na radu ni druge primjerene mjere upravljanja rizikom na nacionalnoj razini. Takvo osposobljavanje provodi stručnjak za sigurnost i zdravlje na radu koji je potrebno znanje stekao odgovarajućim stručnim osposobljavanjem. Osposobljavanje obuhvaća najmanje: <ol style="list-style-type: none"> (a) elemente osposobljavanja iz stavka 5. točke (a) za sve industrijske i profesionalne uporabe; (b) elemente osposobljavanja iz stavka 5. točaka (a) i (b) za sljedeće uporabe: <ul style="list-style-type: none"> — rukovanje otvorenim smjesama na temperaturi okoline (uključujući pjenaste tunele), — raspršivanje u ventiliranoj kabini, — nanošenje valjkom, — nanošenje četkom, — nanošenje uranjanjem i lijevanjem, — mehaničku naknadnu obradu (npr. rezanje) nepotpuno otvrdnutih predmeta koji više nisu topli, — čišćenje i otpad, — sve druge uporabe sa sličnim izlaganjem preko kože i/ili udisanjem; (c) elemente osposobljavanja iz stavka 5. točaka (a), (b) i (c) za sljedeće uporabe: <ul style="list-style-type: none"> — rukovanje nepotpuno otvrdnutim predmetima (npr. tek otvrdnutim, još toplim predmetima), — uporabe u ljevaonicama, — održavanje i popravak za koje je potreban pristup opremi, — otvoreno rukovanje toplim ili vrućim formulacijama (> 45 °C), — raspršivanje u otvorenom prostoru uz ograničenu ili samo prirodnu ventilaciju (uključuje velike industrijske prostore) i raspršivanje s velikom silom (npr. pjene, elastomeri), — sve druge uporabe sa sličnim izlaganjem preko kože i/ili udisanjem.
---	---

-
5. Elementi osposobljavanja:
 - (a) opće osposobljavanje, uključujući osposobljavanje na internetu, o:
 - kemiji diizocijanata,
 - opasnostima od toksičnosti (uključujući akutnu toksičnost),
 - izlaganju diizocijanatima,
 - graničnim vrijednostima izloženosti na radu,
 - načinima razvoja preosjetljivosti,
 - mirisu kao naznaci opasnosti,
 - važnosti hlapljivosti u smislu rizika,
 - viskoznosti, temperaturi i molekularnoj masi diizocijanata,
 - osobnoj higijeni osoblja,
 - potrebnoj osobnoj zaštitnoj opremi, uz praktične upute za ispravnu uporabu, i njezinim ograničenjima,
 - riziku od kontakta preko kože i od izloženosti udisanjem,
 - riziku povezanom s postupkom uporabe,
 - planu za zaštitu kože i dišnih puteva,
 - ventilaciji,
 - čišćenju, curenju, održavanju,
 - bacanju prazne ambalaže,
 - zaštiti drugih prisutnih osoba,
 - utvrđivanju kritičnih faza rukovanja,
 - posebnim nacionalnim sustavima oznaka (ako postoje),
 - sigurnom ponašanju,
 - certifikaciji ili dokaznom dokumentu o uspješno završenom osposobljavanju;
 - (b) osposobljavanje srednje razine, uključujući osposobljavanje na internetu, o:
 - dodatnim aspektima ponašanja,
 - održavanju,
 - upravljanju promjenama,
 - ocjeni postojećih sigurnosnih uputa,
 - riziku povezanom s postupkom uporabe,
 - certifikaciji ili dokaznom dokumentu o uspješno završenom osposobljavanju;
 - (c) napredno osposobljavanje, uključujući osposobljavanje na internetu, o:
 - eventualnim dodatnim potvrdama potrebnima za posebne obuhvaćene uporabe,
 - raspršivanju izvan kabine za raspršivanje,
 - otvorenom rukovanju toplim ili vrućim formulacijama (> 45 °C),
 - certifikaciji ili dokaznom dokumentu o uspješno završenom osposobljavanju.
 6. Osposobljavanje mora biti u skladu s odredbama koje utvrdi država članica u kojoj industrijski ili profesionalni korisnici rade. Države članice mogu provoditi ili nastaviti primjenjivati svoje nacionalne zahtjeve za uporabu tih tvari ili smjesa sve dok su ispunjeni minimalni zahtjevi iz stavaka 4. i 5.
 7. Dobavljač iz stavka 2. točke (b) primatelju osigurava materijal i tečajeve za osposobljavanje iz stavaka 4. i 5. na službenom jeziku države članice u koju se dostavljaju tvari odnosno smjese. Pri osposobljavanju se uzima u obzir specifičnost isporučenih proizvoda, uključujući sastav, ambalažu i dizajn.
 8. Poslodavac ili samozaposlena osoba dokumentira uspješno završeno osposobljavanje iz stavaka 4. i 5. Osposobljavanje se mora pohađati najmanje svakih pet godina.
 9. U skladu s člankom 117. stavkom 1. države članice u svoja izvješća uključuju sljedeće informacije:
 - (a) sve utvrđene zahtjeve za osposobljavanje i druge mjere upravljanja rizikom povezane s industrijskim i profesionalnim uporabama diizocijanata i predviđene nacionalnim pravom;
-

	<p>(b) broj prijavljenih i potvrđenih slučajeva astme kao profesionalne bolesti te drugih profesionalnih bolesti dišnog sustava i kožnih bolesti povezanih s diizocijanatima;</p> <p>(c) nacionalne razine izloženosti na radu za diizocijanate, ako postoje;</p> <p>(d) informacije o provedbenim aktivnostima povezanim s ograničenjem.</p> <p>10. Ovo se ograničenje primjenjuje ne dovodeći u pitanje ostalo zakonodavstvo Unije o zaštiti sigurnosti i zdravlja radnika na radnom mjestu.”</p>
--	---
